

LACURI

Pe globul pamantesc lacurile asigura de 4 ori mai multa apa proaspata decat raurile, insa viata lor este mult mai scurta. Daca nu sunt suplimentate cu apa, acestea pot seca prin procesul de evaporare sau prin acumulare de mal.

Geografii clasifica lacurile in moduri diferite: in functie de modul prin care au luat nastere, de prosopetimea sau salinitatea apelor acestora si in functie de vietatile care pot supravietui in ele. Doar in cele mai sarate nu traieste nici o vietate. Unele lacuri s-au format prin miscari ale placilor tectonice sau prin intermediul vulcanilor. Altele prin topirea ghetarilor, sau prin inchiderea unui brat al marii.

O mare parte a lacurilor au fost create de oameni. Acestea poarta numele de lacuri de acumulare, deoarece acumuleaza o rezerva de apa, fie pentru folosul oamenilor, fie pentru asigurarea energiei hidro-electrice.

Lacuri tectonice

Miscarile scoartei Pamantului au dus la formarea celui mai mare lac din lume, Marea Caspica, si a celui mai adanc, lacul Baikal din Siberia.

Marea Caspica se afla intr-o depresiune situata intre Muntii Caucaz la vest si inalta coasta a Asiei Centrale la est. Suprafata sa continua sa varieze dupa cateva milioane de ani. Inainte de inaltarea lantului Caucaz, Marea Caspica era legata de Marea Neagra. Lacul Baikal a luat nastere in urma prabusirii unui bloc de pamant, ducand la formarea unei depresiuni care s-a umplut ulterior cu apa. Marea Vale Despicata a Africii este de asemenea un lac tectonic.

Aceasta a inglobat o serie de lacuri, inclusiv lacurile Albert, Edward, Tanganyika si Nyasa (Malawi) si se intinde pana in sud-vestul Asiei, unde cuprinde lacul situat la cea mai joasa altitudine, Marea Moarta, la 399 m sub nivelul marii.

Lacuri vulcanice

Cea mai obisnuita forma de lac vulcanic este cea creata de apa care umple craterul unui vulcan stins. Unul dintre cele mai mari lacuri de acest gen este lacul Crater, din craterul Muntelui Mazama, in Oregon, SUA. A luat nastere cu 6600 de ani in urma, are un diametru de 10 km si o adancime de 589 m.

Unele lacuri vulcanice se formeaza in momentul in care lava se prelinge peste vai si se solidifica datorita apei reci. In acest mod s-a format Lacul Kivu, din Marea Vale Despicata a Africii, pe coastele Zairului si Ruandei. Cu ani in urma, valea Kivu avea curs nordic, spre Nil, insa de cand a fost blocata de eruptia unui vulcan din zona, apele sale curg prin raul Ruzizi, indreptandu-se spre lacul Tanganyika.

Lacurile care provin in urma topirii ghetarilor sunt foarte des intalnite in emisfera nordica, fiind rezultatul glaciatiunii cuaternare. Majoritatea lacurilor din Marea Britanic au luat nastere in acest mod, precum si cele aproximativ 60.000 de lacuri din Finlanda si cele din Alpii Italiani.

Ghetarii au sapat bazine adanci in stancile pe care le adaposteau, bazine care s-au umplut cu apa in urma topirii ghetii. Molozul depozitat de catre ghetari a provocat stavilirea unor vai si in final formarea de lacuri. O mare parte din lacurile din nordul Angliei au luat nastere prin acest proces.

In regiunile calcaroase lacurile pot lua nastere sub scoarta terestra. Apa dizolva calcarul, creand pesteri uriase care adapostesc rauri si lacuri. Similar iau nastere lacurile din regiunile cu depozite subterane de sare.

Lacuri sarate

Cea mai mare parte a lacurilor contin apa proaspata si sunt mereu aprovizionate cu apa din exterior. Daca suplimentarea cu apa proaspata este limitata, mineralele de pe fundul lacului se depoziteaza cu timpul, apa proaspata se evaporata, lasand in urma o apa sarata, bogata in minerale.

Marele Lac Sarat din Utah, in SUA, constituie un exemplu tipic de lac sarat. Marea Caspica si Marea Aral din Federatia Rusa, sunt de asemenea lacuri sarate. Marea Aral a fost candva al patrulea lac din lume ca marime, insa acest lucru s-a schimbat in ultimii ani, datorita faptului ca raurilor care il alimentau cu apa li s-au schimbat cursurile. Suprafata sa a scazut de la 77.451 km patrati la 40.000 km patrati, situandu-l astfel doar pe locul 6.

Lacul cel mai sarat este Marea Moarta aflata in Valea Iordanului, intre Israel si Iordan. Salinitatea acesteia este de 9 ori mai ridicata in comparatie cu cea a oceanelor. Datorita cantitatii mari de sare, corpul uman poate pluti la suprafata fara sa fie nevoit sa inoate.

Lacuri artificiale

Lacurile de acumulare sunt cele mai des intalnite forme de lacuri artificiale. Printre cele mai mari se numara Lacul Nasser, pe coastele Egiptului si Sudanului, format prin stavilirea Nilului si Lacul Mead in SUA, prin stavilirea fluviului Colorado. }

Aceste lacuri genereaza energie hidro-electrica prin intermediul unor hidrocentrale.
Exista insa un mare numar de lacuri artificiale care servesc drept rezerve de apa, sau reprezinta surse de alimentare cu apa pentru scopuri industriale si domestice.